

progressive development of production, the economy, the field of service provision, etc. Innovative technologies in tourism are decisive for the development and expansion of the tourism industry, because customers of tourism services want new experiences, new sensations, unforgettable moments, etc.

Innovative technologies in the tourism industry are inextricably linked with the technological development of the entire society and cannot be actively implemented without trained personnel of tourism companies.

The training of specialists in the tourism industry in higher education institutions is inextricably linked with the practical activities of tourism organizations in the region, therefore the development of educational programs, the selection of educational components and their content takes place in close cooperation with all groups of stakeholders, including future employers. In order to qualitatively train future specialists in the tourism industry, educational programs are updated annually, changes are made to the educational content of educational components, which involves active cooperation of teaching staff with foreign colleagues, internships in well-known global companies and educational institutions, timely response to social challenges and global trends in tourism .

The article analyzes innovations in the tourism industry that are characteristic of recent years, analyzes the structure of the educational components of the educational program for the training of future specialists in the tourism industry, related to the introduction of innovative technologies of the tourism industry in the educational process. The immediate response of educational institutions to changes in tourism approaches and technologies, regional content, digitization of public life in general and the tourism industry in particular is characterized. The implementation of virtual reality technologies in tourist services and the training of future personnel of tourist companies is characterized.

Key words: *tourism, digital technologies, students of higher education, tourism industry, innovative learning technologies, future specialist in the tourism industry.*

УДК 378.4

Ольга Бирюк

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
ORCID ID 0000-0002-4951-5465

Тетяна Стеченко

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
ORCID ID 0000-0002-5672-3457

DOI 10.24139/2312-5993/2022.09-10/133-144

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»

У статті описано структуру і зміст вибіркової навчальної дисципліни «Технології планування та проведення уроку іноземної мови». Зокрема, обґрунтовано актуальність викладання цієї дисципліни майбутнім учителям іноземної мови першого рівня підготовки. Визначено завдання курсу, сформульовано професійно-методичні знання та вміння майбутніх учителів, необхідні їм для планування, організації та проведення уроків іноземної мови різних типів і видів. Представлено тематичний план навчальної дисципліни, що охоплює два змістові модулі. Описано організацію та проведення лекційних і

практичних занять, самостійної позааудиторної роботи студентів і підсумкового контролю у формі заліку.

Ключові слова: професійно-методична підготовка, технології планування та проведення, урок іноземної мови, майбутні учителі іноземних мов, заклади базової середньої освіти.

Постановка проблеми. У вищих навчальних закладах України професійна підготовка вчителів іноземної мови (ІМ) здійснюється в трьох основних напрямках: лінгвістичному, психолого-педагогічному та методичному, що знаходить своє відображення в наповненні освітньо-професійних програм відповідними нормативними дисциплінами. Аналіз переважної кількості освітніх програм свідчить, що методична підготовка майбутніх учителів ІМ відбувається при опануванні ними навчальної дисципліни «Методика навчання іноземних мов», написанні курсової роботи та проходженні виробничої (педагогічної) практики у закладах базової середньої освіти. Такий підхід дозволяє сформулювати основи методичної компетентності майбутнього вчителя, структурні компоненти якої потребують подальшого розвитку. Одним із шляхів посилення методичної підготовки студентів ми вбачаємо в розширенні номенклатури вибіркової дисциплін, що спрямовані на розвиток окремих складових професійної методичної компетентності сучасного вчителя ІМ. При розробці змісту вибіркової дисциплін викладачі мають урахувати типові труднощі, які виникають у студентів при опануванні нормативним курсом з методики та під час проходження виробничої практики у закладах базової середньої освіти, а також фахові інтереси студентів. Як свідчить багаторічний досвід викладання методики навчання іноземних мов, спостереження за уроками ІМ студентів-практикантів, аналіз щорічних анкетувань після проходження педагогічної практики, основні труднощі виникають під час планування, організації та проведення уроку та серії уроків. Отже, наразі питання професійно-методичної підготовки майбутніх учителів ІМ до планування і проведення уроків у закладах базової середньої освіти є актуальним.

Аналіз актуальних досліджень. Оволодіння професійно-методичною компетентністю відбувається в ході опанування студентами нормативним курсом з методики навчання ІМ, теоретичні засади якого викладені у низці підручників, зокрема в курсі лекцій «Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика» (2013), який доповнюється практикумом. «Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загально-освітніх навчальних закладах» (2016) містить конкретні розробки восьми змістових модулів, у межах яких

подаються питання для обговорення, завдання для самостійної, індивідуальної, навчальної, науково-дослідної роботи, додаткова література, рекомендовані Інтернет-ресурси і завдання для самоконтролю. Крім того, пропонувалися навчальні дисципліни для студентів, що мали на меті вдосконалення таких складових професійно-методичної компетентності майбутніх учителів ІМ: інформаційно-методичної (Н.П. Андронік «Методика дистанційного навчання іноземних мов»), тестової (Н.В. Майєр «Сучасні підходи до тестування в навчанні іноземних мов і культур»), проектної компетентностей (О.М. Устименко «Проектна технологія навчання іноземних мов і культур учнів закладів загальної середньої освіти»). Однак проблема розвитку методичних умінь студентів планувати, організовувати та проводити урок та серії уроків ІМ у світлі актуальних вітчизняних освітніх потреб досі залишається недостатньо вивченою.

Метою статті є описати структуру та зміст вибіркової навчальної дисципліни циклу професійно-методичної підготовки майбутніх учителів ІМ «Технології планування та проведення уроку іноземної мови», розробленої для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) з метою підготовки їх до виконання конструктивно-планувальної та організаторської функцій вчителя ІМ в органічному зв'язку з комунікативно-навчальною та гностичною функціями.

Методи дослідження. Під час дослідження використовувалися як теоретичні методи дослідження: аналіз, узагальнення, систематизація та моделювання змісту та структури вибіркової навчальної дисципліни професійно-методичного блоку, так й емпіричні методи: спостереження та анкетування.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що зміст навчальної дисципліни «Технології планування та проведення уроку іноземної мови» ґрунтується на знаннях, навичках і вміннях, попередньо набутих студентами при опануванні нормативного курсу з методики навчання іноземних мов учнів основної школи та при виконанні професійно-орієнтованих завдань у процесі навчальної практики. Студенти також мають володіти знаннями основ загальної, вікової та педагогічної психології та педагогіки, відповідними навичками та вміннями. Важливо, щоб студенти прослухали цей курс до проходження виробничої педагогічної практики, щоб були готовими до планування та проведення уроків ІМ різних типів і видів.

При розробці змісту курсу нами був урахований попит ринку праці на фахівців, які мають міжнародні кваліфікації, що підтверджують їхній рівень теоретичної і практичної підготовки в сфері навчання ІМ. До змісту навчальної дисципліни включено низку тем міжнародного екзамену ТКТ (Teaching Knowledge Test) і курс викладається англійською мовою. У ході опанування цієї дисципліною студенти оволодівають англійською термінологією з методики, вивчають матеріал, що включений до тем окремих модулів, ознайомлюються з форматом екзамену, що створює сприятливі передумови для формування готовності і певного рівня теоретичної і практичної підготовки для складання ТКТ в майбутньому.

Перед курсом «Технології планування та проведення уроку іноземної мови» ставляться такі завдання:

- поглибити знання студентів про основні положення комунікативного та компетентнісного підходів до навчання ІМ у закладах базової середньої освіти і на цій основі навчити студентів використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань при плануванні та проведенні уроку ІМ;

- сформувати у студентів під час практичних занять і самостійної роботи професійно-методичні вміння планування, організації та проведення уроку ІМ;

- залучити майбутніх вчителів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

У процесі оволодіння цією дисципліною студенти поглиблюють знання про:

- основні положення комунікативного та компетентнісного підходів до навчання ІМ як основу планування уроку ІМ;

- логіку планування уроку ІМ;

- типи та види уроків ІМ;

- структуру уроку ІМ;

- основні види діяльності учнів (вправи та завдання) та способи організації навчальної діяльності на уроках ІМ.

Після закінчення курсу студенти мають оволодіти такими вміннями (Бирюк, Дивнич, Гайдай, 2021, с. 7-8):

- вміннями планування (вміннями визначати конкретні цілі, завдання та етапи уроку; вміннями обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку; вміннями

планувати виконання типів, видів вправ та послідовність їх використання відповідно до етапів оволодіння іншомовної мовленнєвою діяльністю різних її видах і з урахуванням труднощів навчального матеріалу та рівня підготовки учнів; вміннями планувати матеріали для проведення поточного контролю оволодіння учнями ІМ);

- комунікативно-організаційними вміннями (вміннями забезпечувати мовленнєву діяльність учнів відповідно до плану; вміннями переходити від виконання однієї вправи до іншої, від одного етапу уроку до наступного; вміннями організувати роботу учнів в різних режимах; вміннями методично грамотно організувати свої дії та дії учнів при використанні різних технічних і нетехнічних засобів навчання);

- комунікативно-навчальними вміннями (вміннями практично реалізувати принципи навчання ІМ на уроці; вміннями використовувати методи, прийоми та засоби навчання ІМ відповідно до етапності формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь; вміннями давати чіткі, лаконічні, зрозумілі формулювання завдань ІМ; вміння адаптувати власне мовлення до ступеня навчання учнів і рівня їхньої мовної підготовки);

- конструктивно-технологічними вміннями (вміннями відбирати аутентичні та навчальні матеріали відповідно до рівня підготовки учнів; вміннями розробляти вправи, тести, опори, засоби наочності для формування іншомовної комунікативної компетентності; вміннями створювати ситуації, контексти, ілюстративні приклади, схеми, моделі, таблиці для презентації та пояснення нового фонетичного, лексичного та граматичного матеріалу);

- гностичними вміннями (вміннями аналізувати навчальний матеріал під кутом зору певних методичних задач, прогнозувати труднощі засвоєння мовного й мовленнєвого матеріалу та шляхи їх подолання; вміннями аналізувати навчальну діяльність учнів; вміннями аналізувати професійну діяльність як власну, так і інших учителів);

- рефлексивними вміннями (вміннями аналізувати та оцінювати ефективність власної навчально-методичної діяльності; вміннями пояснювати причини вдалих і невдалих методичних рішень; вміннями коректувати за потреби власну професійну діяльність та знаходити альтернативні шляхи вирішення методичної задачі).

Очікувані результати навчання з курсу «Технології планування та проведення уроку іноземної мови» ґрунтуються на загальних і фахових компетентностях та результатах навчання, визначених

освітньо-професійною програмою Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) (Освітньо-професійна програма, 2021, с. 7-12) ступеня бакалавр.

Програма навчальної дисципліни «Технології планування та проведення уроку іноземної мови» включає два тематично-змістових модуля, які складаються з лекцій, практичних занять і самостійної позааудиторної роботи студентів.

Представимо структуру курсу в Табл. 1.

Табл. 1

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Lesson Planning and Managing the Teaching and Learning Process				
Тема 1. Planning and Preparing a Lesson and a Sequence of Lessons	18	6	2	10
Тема 2. Selection and Use of Resources	10	2		8
Тема 3. Classroom Management	4	4		
Змістовий модуль 2. Planning and Preparing Different Types of Lessons				
Тема 4. Teaching Vocabulary and Grammar	26		6	20
Тема 5. Teaching Productive and Receptive Skills	20		4	16
Тема 6. Planning a Topic-Based Lesson	12		2	10

Представимо тематичний план навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Lesson Planning and Managing the Teaching and Learning Process

Тема 1. Planning and preparing a lesson and a sequence of lessons.

Identifying and selecting aims: main, subsidiary, stage and personal aims. Identifying the different components of a lesson plan. Planning an individual lesson and a sequence of lessons. Lesson types. Presentation techniques and practice activities for language and skills development. Choosing assessment activities: formal and informal assessment.

Тема 2. Selection and Use of Resources.

Consulting references resources to help in lesson preparation. Selection and use of coursebook materials. Selection and use of supplementary materials (paper and digital). Selection and use of aids.

Тема 3. Classroom management.

Using language appropriately for a range of classroom functions. Teacher roles. Interaction patterns. Identifying the functions of learners' language. Categorising learners' mistakes. Correcting learners. Giving feedback.

Змістовий модуль 2. Planning and Preparing Different Types of Lessons

Тема 4. Teaching Vocabulary and Grammar.

Types of a systems lesson. Presentation-Practice-Production lesson. Task-Based lesson. Guided Discovery lesson. Presentation techniques and introductory activities, practice activities and tasks. Lesson shape of a vocabulary lesson. MPF algorithm. Approaches to teaching grammar. Lesson shape of a grammar lesson. Concept-checking questions.

Тема 5. Teaching Productive and Receptive Skills.

Types of a skills lesson. Pre-While-After scheme. Lesson shape of a skills lesson: functional language lesson / speaking lesson / writing lesson / reading lesson / listening lesson.

Тема 6. Planning a Topic-Based Lesson.

Lesson shape of a topic-based lesson.

Розглянемо, як відбувається організація та проведення лекцій, практичних занять, позааудиторної самостійної роботи, поточного та підсумкового контролю в межах навчальної дисципліни.

Лекційні заняття проводяться в інтерактивній формі з елементами перевернутого навчання. Лекція-бесіда забезпечує активну взаємодію між викладачем і студентами, між самими студентами, між студентами і навчальним матеріалом.

Інтерактивний підхід до проведення лекційних занять передбачає:

1. презентацію викладачем теми заняття усно та на слайді; ключові моменти теми формулюються у формі питань;
2. спілкування студентів із викладачем у фронтальному режимі або обговорення в парах і малих групах отриманого матеріалу; таке спілкування може бути як зазделегідь сплановане викладачем, так і виникнути спонтанно, якщо студенти проявляють інтерес або у них виникають труднощі при засвоєнні навчального матеріалу;
3. обробку інформації, яка не тільки сприймається студентами на слух та візуально зі слайдів, а також записується у формі конспекту;
4. контроль з боку викладача у формі міні-опитування в середині лекції;

5. підведення підсумків на завершенні лекції, коли студенти отримують коротке завдання або запитання, яке допомагає їм підсумувати пройдений матеріал.

Використання такого підходу є можливим, оскільки студенти вже володіють базовими знаннями та вміннями з методики навчання іноземних мов, активізація яких сприяє встановленню зв'язків між наявними і новими знаннями та вміннями, а відтак забезпеченню міцного засвоєння нового матеріалу, його систематизації.

Використання елементів перевернутого навчання передбачає самостійне опрацювання студентами понятійного апарату з теми наступної лекції за матеріалами підготовленими викладачем, що попереджає можливі труднощі при сприйнятті студентами лекційного матеріалу, викликанні незнанням англомовних методичних термінів.

Практичне заняття починається з обговорення теоретичних питань, включених до плану заняття, при підготовці яких студенти опрацьовують основну і додаткову літературу, Інтернет джерела. Набуті знання використовуються студентами при виконанні практичних завдань, що допомагає студентам повніше усвідомити ключові поняття теми та їхнє прикладне значення при навчанні ІМ в закладах базової середньої освіти. Крім того, для обговорення студентам пропонуються питання та висловлювання вчителів, що мотивує їх формувати власну точку зору та аргументовано її висловлювати, аналізувати думки своїх колег-студентів, погоджуватися або заперечувати їм. Практичне заняття також включає аналіз конспектів уроків ІМ різних типів і видів, навчального матеріалу уроків у підручниках з точки зору розв'язання конкретних професійно-методичних задач. Обговорення теорії та виконання практичних завдань відбувається в різних режимах: фронтальному, парному, в малих групах. При підготовці до практичного заняття студенти виконують тест у формат ТКТ, правильність виконання якого вони перевіряють за ключами.

Самостійна робота передбачає розробку студентами власних планів-конспектів уроків ІМ різних типів і видів, підготовку до складання заліку в письмовій формі.

Під час викладення цієї навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- словесні: інтерактивна лекція, евристична бесіда, опитування;
- наочні: мультимедійна презентація;

- практичні: вирішення методичних задач, моделювання ситуацій професійної діяльності; самостійна робота з фаховою літературою (вивчення та конспектування фахової літератури).

Поточний контроль реалізується як під час практичних занять, так і під час перевірки самостійної роботи студентів. На практичних заняттях передбачається усне опитування студентів: перевірка засвоєння теоретичного матеріалу й практичних завдань, виконання письмового тесту з кожної теми, демонстрація уроків та їх аналіз.

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового заліку. Залік є обов'язковим для всіх студентів. Об'єктом контролю на заліку є рівень засвоєння теоретичних знань та володіння професійно-методичними вміннями, сформованими в результаті вивчення змістових модулів. Залік проводиться у формі підсумкової контрольної роботи, яка передбачає виконання письмових контрольних завдань двох рівнів складності і розрахована на одне аудиторне заняття (1 год. 20 хв.). За підсумкову контрольну роботу на заліку студент може отримати максимально 25 балів.

Завдання 1 – тест множинного вибору, який складається із 50 питань для вибору відповіді / тверджень для вибору варіанту завершення і охоплює теми обох змістових модулів. Максимальна кількість балів за завдання 1–10 балів (0,2 бала за кожний пункт).

Завдання 2 має на меті перевірку рівня розвитку професійно-методичних умінь творчо застосовувати набуті теоретичні знання: скласти плани- конспекти уроків різних типів. Типовим є таке завдання:

- Складіть план-конспект уроку для навчання ... учнів ... класу за підручником

Рівень теоретичної підготовки студента визначається під час його усної відповіді на теоретичні питання та аналізу навчального матеріалу в шкільному підручнику з англійської мови або запропонованого плану-конспекту уроку / серії уроків на практичних заняттях, під час написання підсумкової контрольної роботи на заліку та оцінюється за такими критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота та ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.

Рівень володіння професійно-методичними вміннями визначається під час складання студентом власного плану-конспекту

уроку при виконанні завдань самостійної роботи, під час виконання квазіпрофесійних завдань на практичних заняттях, при написанні підсумкової контрольної роботи на заліку та оцінюється за такими критеріями:

- точність виконання практичного завдання;
- методична грамотність;
- правильність оформлення плану-конспекту;
- здатність до обґрунтування методичних рішень.

В межах неформальної освіти замість заліку студентам може бути зарахований наявний сертифікат про складання модулю 2 ТКТ “Lesson planning and use of resources for language teaching”, сфокусований на вміннях викладача спланувати урок.

Під час змішаного (дистанційного) навчання поточний контроль здійснюється на практичних заняттях, що проводяться в синхронному режимі, та під час перевірки завдань самостійної роботи: розроблених студентами конспектів поурочних планів і конспектів тем для самостійного опрацювання, надісланих в електронному форматі на електронну пошту викладача або у соціальні мережі (Telegram, Viber, WhatsApp).

Підсумковий контроль під час дистанційної заліково-екзаменаційної сесії проводиться згідно з Положенням Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка про дистанційне навчання (Положення, 2018, с. 6) і передбачає проведення заліку згідно розкладу дистанційно у синхронному режимі із забезпеченням автентифікації студентів за допомогою систем Moodle, Google Classroom, ZOOM, Skype, месенджерів (Telegram, WhatsApp, Viber), або очно в приміщенні університету.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, включення навчальної дисципліни «Технології планування та проведення уроку іноземної мови» до вибіркового блоку сприятиме підсиленню професійно-методичної підготовки майбутніх учителів ІМ та ознайомленню зі змістом і форматом міжнародного екзамену ТКТ. Розглянуто два змістові модулі, оволодіння якими відбувається на лекційних і практичних заняттях, під час позааудиторної самостійної роботи. Описано особливості проведення поточного та підсумкового контролю, запропоновано критерії оцінювання навчальних досягнень студентів. Перспективою подальших досліджень вбачаємо в розробці спеціального навчального курсу з підготовки студентів до використання ефективних технологій планування та організації уроків ІМ в умовах змішаного та дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

- Бирюк, О., Дивнич, Г., Гайдай, Н. (2021). Методичний потенціал практичних занять з іноземної мови. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 7, 3-14. (Byriuk, O., Dyvnych, H., Haidai N. (2021). Methodological Potential of Foreign Language Practical Classes. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative techniques*. 7, 3-14).
- Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) (2021). Режим доступу: file:///C:/Users/olhab/Downloads/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE-D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_014.02_2021.pdf (Educational Program Secondary Education (English Language and Foreign Literature (2021). Retrieved from: file:///C:/Users/olhab/Downloads/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE-D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_014.02_2021.pdf)
- Положення Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка про дистанційне навчання (2018). Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1gluLeBZbSavx_wxfenFfGfUrzzi2qOVn/view (Regulations of T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium» on distance learning. (2018). Retrieved from: https://drive.google.com/file/d/1gluLeBZbSavx_wxfenFfGfUrzzi2qOVn/view).

SUMMARY

Byriuk Olha, Stechenko Tetyana. The Structure and Content of the Discipline «Techniques of Planning and Managing English Lessons».

The article highlights the issues of prospective foreign language teachers' professional training in planning and managing English lessons at secondary school. The importance of the problem under consideration and the lack of corresponding academic disciplines make it vital to consider possible ways of intensifying methodological training of future foreign language teachers. The purpose of the article is to describe the structure and the content of the optional academic discipline «Techniques of Planning and Managing English Lessons». The paper uses such methods as analysis, generalization, systematization, modeling, observation and questionnaire.

The aim of the discipline is to familiarize students with theoretical basis and applied methodology of using techniques of planning and managing English lessons at secondary school, to build necessary planning, organizational, constructive and technological, communicative and teaching, gnostic and reflexive skills.

When developing the content of the course, we took into account the labor market demand for foreign language teachers who have international qualifications that confirm their level of theoretical and practical training in teaching foreign languages. Thus the content of the academic discipline includes some topics of the international exam TKT, and the course is taught in English.

The academic discipline includes two modules of lectures, practical classes, self-study assignments and a credit. Lectures are conducted in an interactive form with elements of flipped learning. In practical classes students are involved in discussing key

concepts, doing follow-up activities, reflection and discovery activities. Self-study assignments are aimed at developing students' skills of designing lesson plans of different types and templates. At the end of the course students take a written credit which consists of two tasks: a multiple-choice test and designing a lesson plan.

The prospects of the further research studies of the issue under consideration are concerned with the syllabus design of a special academic course aimed at preparing students to plan and manage English lessons in context of blended and distance learning.

Key words: *methodological training, techniques of planning and management, prospective foreign language teachers, secondary general education schools.*

УДК 378.147

Юлія Головацька

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
ORCID ID 0000-0002-7740-9432
DOI 10.24139/2312-5993/2022.09-10/144-155

ЛОКАЛІЗАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ

У статті розглянуто питання глобалізації та її впливу на практику перекладацької діяльності; місця локалізації в системі жанрів перекладу та вимог щодо професійної компетентності майбутніх перекладачів-локалістів. Встановлено, що викладання локалізації в університетських програмах підготовки перекладачів зводиться до формування базових навичок роботи із засобами автоматизації перекладу та уявлень щодо локалізації як форми культурної адаптації. Обґрунтовано, що інтеграція галузевих аспектів локалізації у викладанні потребує створення міждисциплінарних програм підготовки у тісній взаємодії з фахівцями в галузях комп'ютерної лінгвістики, людино-комп'ютерної взаємодії, веб-інжинірингу та веб-дизайну.

Ключові слова: *локалізація, глобалізація, інтернаціоналізація, майбутні перекладачі, професійна підготовка.*

Постановка проблеми. У сучасному світі розширюються процеси інтеграції у всіх сферах діяльності, відбувається глобалізація економіки, соціального партнерства, розвиваються міжнародні відносини. Все це зумовлює збільшення попиту на фахівців у сфері перекладу. Перекладацький ринок щороку зростає у світі на 4,7%, в Україні – приблизно на 10%. Загальний обсяг світового ринку перекладів становить близько 40 мільярдів доларів (Király, 2015), а перекладачі затребувані в різних сферах (комунікація, торгівля, дипломатія, наука, міжкультурна взаємодія, миротворчість) (Motorna, 2014). Усе це зумовлює необхідність підготовки значної кількості висококомпетентних перекладачів, а відтак – підготовка професійних перекладачів у сучасному мультикультурному та полілінгвальному світі стає дедалі нагальнішою.